

Abyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
Fyrirtaksstjóri: Kjetil Dahl
Ljósmyndari: Kaimar Lindenskov

Bláblók: Randi Jacobsen - Dagny
Joensen - Tórlinn Smith -
Hilmar Jan Hansen -
Jústínus Eldesgaard

Útgevandi: P/P Sosialurinn
Uppseting: P/P Sosialurinn
Prent: P/P Pressan 1981

Bústaður: Argjavegl 26
Argjum
Telefon: 11820

Postaður: Postsmoga 76
110 Tórshavn
Telefax: 14720

Hvussu nú...

SUM afturlatnar ostrur. Hetta er skoðsmálið, Dimma hósðagin gav teimum báðum samráðingarleiðarunum Edmundi og Anfinni, sum hon helt okkum frætta ov lítið frá um landsstýrissamráðingar. Um ostrurnar í líknilsinum sipaðu til tær á Oyri ella tær úr fjarari høvum, sum halda so fast um dýrmætu perlurnar, er eitt sindur ógreitt. Tá hevði tó eydnast Dimmu at fáa onkra av ostrunum at avdúka, at samráðingarnar vóru komnar á glið av álvara.

VIT, sum troðkaðust eftir samgonguni, hildu, at tað var fyrri neyðini. Seinni er so frætt, at tær gingu ikki so væl kortini – so illa at tær slitnaðu.

HVUSSU samdir fólka- og sambandsflokkurin vóru um at lækka allar sáttmálabundnar lönir – og bara tær sáttmálabundnu, ikki allar stjórallönir t.d. – við heilum 20 prosentum eftir minni enn hálvum øðrum ári, hava vit meira fólkaflaksins – enn sambandsins orð fyrri, men at

semjan um hetta var fest á blað, vátta báðir.

IKKI lægið tó, at ivi spókti í onkrum sambandshjarta um avleiðingarnar av slíkum tiltaki – um ikki annað, so eitt nú vegna pensjónirnar og blokkir úr Danmørk.

EINGIN skal ivast í, at danir, um lønarniðurskurðurin varð framdur, og tað við fullum rætti, vóru settir at rokna eftir, hvussu stórir partur av blokkinum, tann mesti, varð nýttur til lönir innan okkara almanna-, skúla- og heilsuverk, og samsvarandi lógásetta lønarniðurskurðinum í Føroyum, skert blokkir.

KANSKA hevði hetta verið ein sigur og partur av tí prisi, onkrir flokkar fegnir guldu fyrri at minka um sambandið við Danmørk, men fyrri sambandið, sum minni dent leggur á tjóðarfrælsi ella sjálvbjargni við egnar hjálp aleina, rímaði hetta kanska ikki, tá samanum kom.

SPURNINGARNIR og ivamálini í sambandi við lógásettan lønarniðurskurð eru eisini ótald. Skuldu lönir, ið

beinleiðis vórðu goldnar úr Danmørk, eisini lækka, skuldu arbeiðsloysisgjöld, almenn stuðulsgjöld til kreppurakt lækka, skuldi t.d. fólkapensjónin lækka, hóast semju um, at hon skuldi vera skattafri og soleiðis ikki kundi bætast um við at lætta um skattin, skuldi lønarniðurskurðurin vera fult og heilt treytaleysur. Skuldu ongar bindingar leggjast á »minni« útgoldnu lönina – til dømis fáa hana oyramerktá til skilagóða virkismenning og fjølgan av arbeiðsplássum.

SO ógreinilig ivamál sum hesi og fleiri vóru kanska sambandinum, hóast prinsippsemju við fólkaflakkin um lønarniðurskurðin, ov órógvandi fyrri haldgøðum samstarvsgrundarlagi við fólkaflakkin.

HVUSSU leikur so fer í umfari sambandsins við hinar fyra »smáu flokkarnar« – allar uttan javnaðar- og tjóðveldisflokkir – kann bert gitast um. So ídnir, teir allir eru eftir at koma sær í Tinganes, verður størsti trupulleikin neyvan at fáa eitthvørt á pappírið, kanska heldur í longdini at

binda onkrar teirra til álfandi samstarv.

»FYLKINGINI« hava vit ongar royndir av, men ivast ikki í, at hon vil draga rætta vegin politiskt. Líknandi samgonguhvøkk, fyrrverandi partur av sjálvstýrisflokkinum – nú kristiligur – var atvoldin til fyrri valið, kann helst siggjast burtur frá, hóast einki er givið. Hinvegin hava bæði miðflokkur og hann við nógvu k'unum og f'unum áður hvøkkad við lögnum opportunisti, sum annars illa loystu seg at órógva nakað samgongusamstarv við.

HVUSSU verður ella ikki, so kann »initiativið« framvegis verða í hondum sambandsins, skuldi fimmflokkaroyndin verið av ongum. Um sambandið tá leggur túrin um til tjóðveldisflokkir, javnaðarflokkir og ein ella tveir av hinum smærru, áðrenn teir geva bóltin upp til fólkaflakkin, vil bert tíðin vísa.

Sosialurinn

Helst aðalverkfall í kjalarvørrinum á eini nýggjari borgarligari samgongu

Kvørkratakið, ið fólkaflakkin hevur havt á sambandsflokkinum síðani byrjað varð at samráðast um skipan av samgongu, tyktist nú at hava givið tað úrlit, ið fólkaflakkin ætlaði.

Sum størsti flokkur, ið harvið skuldi stinga út í kortið og leiða samráðingarnar frá byrjan av, so hevur tað helst verið neyðugt hjá sambandsflokkinum at slaka kanska meira enn neyðugt var skuldi samráðingarrættur teirra ikki gleppa teimum av hondum.

Men at fara so langt sum at ganga ideologiska ynskireymi fólkaflaksins á mæti

um at skerja lönir við lóg, tað hevði ein ikki væntað, og tá serliga ikki sambandsveljararnir, tí undir valstríðnum gjørdi sambandsflokkurin heilt greitt yvirfyrri veljaranum, at hann ikki undir nøkrum umstøðum fór at skerja lönirnar við lóg.

Harafurtur er tað ikki sørt marghátligt aftan á at báðir teir borgarligu flokkarnir sambært fjølmiðlunum eru vorðnir samdir um at lækka allar lönir við lóg, so er ætlan teirra at kalla inn verkamannaflokkir til framhaldandi samráðingar um skipan av samgongu.

Bæði áðrenn og aftan á lögtingsvalið hevur verkamannafylkingin gjørt øllum pørtum púra greitt, at teir ikki undir nøkrum umstøðum ganga við til at seta lönirnar niður og so als ikki við lóg, tí eru samráðingarbóðini til verkamannafylkingina eitt spæl fyrri gallarinum, eingin ivi um tað.

Er tað harafurtur soleiðis, at fólkaflakkin, honum so líkt, nú er farin at spæla hund í og við at hann setir nýggj krøv fram, sum sambandsflokkurin metir aðrir møgulegir samgonguflokkar ikki kunnu taka undir við,



ja, so kann føroyski veljarin enn eina ferð staðfesta eitt politiskt fyrbrigdi, ið ikki bert umfatar borgarligu

flokkarnar í Føroyum, men eisini teir borgarligu flokkarnar í grannalondum okkara.

Hetta fyrbrigdi er, at hóast meiriluta, so eru borgarligu flokkarnir so ósamdir, at ikki er hugsingur um at skipa samgongu saman.

Sum staðan er í løtuni er helst óhugsandi at borgarlig samgonga verður skipað, men um tað verður veruleiki, so verður politiskt kaos, eins og aðalverkfall.

Um sambandsflokkurin spælir sær samráðingarrættin av hondum, so er tað ikki sannlíkt, at fólkaflakkin, ið hevur næsta samráðingartær, fær sambandsflokkir við sær undir somu treytum sum flokkarnir skiltust uppá.

Kemur tað har til, at javnaðarflokkurin fær samráðingarrættin, aftan á at báðir teir stóru borgarligu flokkarnir hava kastað frá sær, so má tað verða ein heilt avgerandi treyt sett frá frá javnaðarfloksins síðu: fyrri tað fyrsta so eigur javnaðar-

flokkurin at gera upp við seg sjálvum, um flokkurin í heila tíkið enn einaferð skal taka avleiðingarnar av at borgarligu flokkarnir ikki tora at taka við ábyrgd.

Men um so er, at javnaðarflokkurin sær tað neyðuga fyrri samfelagið at skipa eina samgongu, so er tað ein heilt avgerandi treyt, at flokkurin skal hava lögmannin í eini møgulegari samgongu. Um ikki, so eigur nýval at verða útskrivað skjótast gjørligt, tí politiskar undanstøkkingar eigur veljarin at sleppa sær av við ongantíð ov skjótt.

Frank Davidsen